

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1P/139/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221202434
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8221202434.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o mal. K. H., R.. XX.X.XXXX O. C. H., R.. XX.X.XXXX, V. D. R. T. XX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, detí rodičov K. H., R.. XX.X.XXXX, D. R. T. XX O. S. H.J., R.. XX.X.XXXX, D. R. T. XX, T.Č.. N. XX, Bardejov, o zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Maloletí K. H., R.. XX.X.XXXX O. C. H.Á., R.. XX.X.XXXX sa zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti E. D., R.. XX.X.XXXX, D. Q. XXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých, starať sa o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletých, v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov.

Ukladá obom rodičom maloletých K. H., R.. XX.X.XXXX O. S. H., R.. XX.X.XXXX prispievať na výživu maloletých K. H., R.. XX.X.XXXX O. C. H., R.. XX.X.XXXX každému z nich vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Bardejov zo dňa 18.11.2021, č.k. 1P/123/2021-7 súd z úradnej povinnosti začal konanie o náhradnej starostlivosti u mal. maloletých K. H., R.. XX.X.XXXX O. C. H., R.. XX.X.XXXX. Vec bola zapísaná ako nová vec vedená pod sp. zn. 1P/139/2021.

2. Matka a otec maloletých sa k veci písomne nevyjadrili.

3. Na pojednávanie vytyčené na deň 21.2.2022 sa ustanovili stará matka a maloletí, nedostavili sa rodičia, ktorí svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnili, o odročenie pojednávania nežiadali a kolízna opatrovníčka, ktorá svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnila, o odročenie pojednávania nežiadal. Preto súd v súlade s ustanovením § 180 CSP vec prejednal v ich neprítomnosti s prihladením na obsah spisu a vykonané dokazovanie.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení účastníkov konania, oboznámením v spise pripojených listinných dôkazov (uznesením vo veci sp. zn. 1P/123/2021, správou kolízneho opatrovníka) a zistil tento skutkový stav veci:

5. Uznesením Okresného súdu Bardejov zo dňa 18.11.2021, č.k. 1P/123/2021-7 súd nariadil neodkladné opatrenie v znení :

I. Maloletí K. H., R.. XX.X.XXXX O. C. H., R.. XX.X.XXXX sa dočasne zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti E. D., R.. XX.X.XXXX, D. Q. XXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých, starať sa o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletých a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov.

II. Ukladá obom rodičom maloletých K. H., R.. XX.X.XXXX O. S. H., R.. XX.X.XXXX prispievať na výživu maloletých K. H., R.. XX.X.XXXX a C. H., R.. XX.X.XXXX každému z nich vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, odo dňa nariadenia tohto neodkladného opatrenia.

III. Z a č í n a konanie o náhradnú starostlivosť u maloletých K. H., R.. XX.X.XXXX O. C. H., R.. XX.X.XXXX.

Navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov sa svojim návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručenom súdu dňa 16.11.2021 domáhal, súd dočasne zveril mal. K. H., R.. XX.X.XXXX O. C. H., R.. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti E. D., R.. XX.X.XXXX, D. Q. XXX. a aby začal konanie o zverenie maloletých detí K. H., R.. XX.X.XXXX O. C. H., R.. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti E. D., R.. XX.X.XXXX, D. Q. XXX. Svoj návrh odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 4P/9/2018 - 70 zo dňa 26.9.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 9.11.2018, boli maloleté deti K. H., R.. XX.X.XXXX O. C. H., R.. XX.X.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti E. D., R.. XX.X.XXXX, D. Q. XXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov. Matku a otca zaviazal každého z nich prispievať na výchovu a výživu maloletých sumou po 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov mesačne na každého z maloletých, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, k rukám E. D., R.. XX.X.XXXX, bytom Q. XXX. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4P/136/2020 - 31 zo dňa 20.4.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.5.2021 súd zrušil uznesenie Okresného súdu Bardejov č.k. 4P/9/2018-70 zo dňa 26.9.2018 vo výrokoch, ktoré sa týkajú maloletých C. H., R.. XX.X.XXXX O. K. H.J., R.. XX.X.XXXX a zároveň zveril maloletých C. H., R.. XX.X.XXXX O. K. H.J., R.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený a povinný sa o maloletých osobne starať, pričom právo zastupovať maloletých a spravovať ich majetok majú obaja rodičia. Matku zaviazal prispievať na výživu maloletým Viktorii a Matejovi mesačnou sumou po 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté dieťa podľa osobitných predpisov na každé z maloletých detí, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci k rukám otca maloletých. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prijalo viacero podnetov od pána L. D., starého otca maloletých detí a taktiež z Obecného úradu Nižný Tvarožec, že pred mesiacom otec maloleté deti opustil, odišiel údajne za prácou a novou partnerkou, ktorá žije v Rimavskej Sobote. Maloleté deti K. H. O. C. H. ostali bez akejkoľvek starostlivosti dospelaj osoby. Matka maloletých detí žije v partnerom na sídlisku Poštárka v Bardejove, má zdravotné problémy a odmieta prevziať maloleté deti do osobnej starostlivosti, pretože nemá na to vytvorené podmienky. Maloletý K. H. je žiakom piateho ročníka Základnej školy s materskou školou Gaboltov. Maloletá C. H. je žiačkou ôsmeho ročníka Základnej školy s materskou školou v Gaboltove. U navrhovateľa telefonicky zistené, že E. D. je starou matkou maloletých detí (uvedené zistené aj z rozhodnutia sp. zn. 4P/9/2018) a maloleté deti sa momentálne nachádzajú v starostlivosti starej matky v obci Lenártov, ktorá súhlasí s tým, aby jej boli deti zverené.

S ohľadom na vyššie zistené skutočnosti súd dospel k záveru, že v tomto prípade je nutné zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti H.J. ich predbežným zverením do starostlivosti E. D. - ich starej matky. Rodičia vôbec nezabezpečujú starostlivosť o maloletých, otec maloletých opustil a deti ostali bez akejkoľvek starostlivosti dospelaj osoby. Matka maloletých detí žije v partnerom na sídlisku Poštárka v Bardejove, má zdravotné problémy a odmieta prevziať maloleté deti do osobnej starostlivosti, pretože nemá na to vytvorené podmienky. Vzhľadom na vek maloletých je potrebné im zabezpečiť adekvátnu starostlivosť, výchovu a zastupovanie a sú na takúto starostlivosť od starej matky momentálne aj odkázané. E. D. už vykonávala náhradnú osobnú starostlivosť o maloletých na požadovanej úrovni v minulosti, riadne zabezpečí ich starostlivosť a výchovu a zastupovanie maloletých a v ich záujme a má na to vytvorené vhodné podmienky, je schopná sa o nich postarať a chce sa o nich starať.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že dôvodom vydania neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí

a sociálnej kurately prijalo viacero podnetov pána Ľ. D. a starostky obce Nižný Tvarožec, že v mesiaci október 2021 pán H. opustil maloleté deti, ktoré ostali bez akejkoľvek starostlivosti dospelaj osoby. Do Nižného Tvarožca sa vrátil iba na tri dni, aby si prevzal dávku v hmotnej núdzi a opäť odišiel. Opakovanými šetreniami v domácnosti bolo zistené, že otec sa skutočne nezdržiava v mieste trvalého bydliska a starostlivosť maloletým deťom zabezpečovala ich sestra A. H., R.. XX.XX.XXXX, ktorá je sama maloletým dieťaťom a zároveň má vlastnú dcéru. Otec údajne odišiel za prácou a zároveň si našiel partnerku D., ktorá má šesť maloletých detí a žije v Rimavskej Sobote, kde sa pán H. taktiež zdržiaval. Pri šetrení v domácnosti v Nižnom Tvarožci maloletá A. H. uviedla, že plánuje odísť za svojim partnerom a otcom maloletej dcéry do obce Lenartov, kde má partner trvalý pobyt. Šetrením pomerov na strane starej matky E. D., bytom Lenartov 115 bolo zistené, že žije v spoločnej domácnosti s bývalým manželom Ľ. D., maloletým synom A. D., R.. XX.XX.XXXX, dcérou E., R.. XX.XX.XXXX, jej synom V. D., R.. XX.XX.XXXX. Okrem nich žijú v domácnosti aj maloleté deti K. H., R.. XX.XX.XXXX, A. H.J., R.. XX.XX.XXXX, A. H., R.. XX.XX.XXXX O. T. H., R.. XX.XX.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti uznesením Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4P/9/2018 - 70 zo dňa 26.09.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.11.2018. Rodina býva v drevenej chatrči, ktorá pozostáva z dvoch miestností bez sociálneho zariadenia a vody. Prvá miestnosť slúži ako kuchyňa je zariadená novou kuchynskou linkou, chladničkou, stolom so stoličkami, rozkladacím gaučom a pecou na tuhé palivo. Podlaha je pokrytá novou PVC gumou as kobercom. Druhá miestnosť slúži ako spálňa a je zariadená manželskou posteľou, rozkladacím gaučom a skriňami na uloženie šatstva. V kuchyni nad pecou sú naťahané šnúry, na ktorých suší pani D. vypraté oblečenie. Hygiena v domácnosti bola na požadovanej úrovni. V prvej miestnosti, ktorá slúži aj ako kuchyňa spí pani D., pán Ľ.T. D. a ich syn A. D., R.. XX.XX.XXXX. V druhej miestnosti, ktorá je zariadená ako obývacia izba spia maloleté deti H.: V.X., K., K., A., A., T. a dcéra pani D. E. so svojim synom. Pani D. s pomocou bývalého manžela Ľ. D. zabezpečuje všetkým zvereným deťom riadnu starostlivosť. Pán D. v čase šetrenia nebol doma pretože išiel pre maloletých A. O. A. do Bardejova, kde navštevujú spojenú školu. Pani D. pripravovala obed. Pohovorom s maloletou C. H. bolo zistené, že od februára 2022 sa stala žiačkou ôsmeho Základnej školy v Malcove. Chce byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky E. D., keďže už v minulosti jej bola zverená a starostlivosť bola zabezpečovaná na požadovanej úrovni. Rovnako sa vyjadril aj maloletý K. H.. Taktiež je od 01.02.2022 žiakom piateho ročníka Základnej školy v Malcove. Maloleté deti boli čisto a pekne oblečené. Matka maloletých detí JaR. H., R.. XX.XX.XXXX žije so svojim priateľom na sídlisku Poštárka v Bardejove. Na maloleté deti finančne neprispieva. Nie je zamestnaná, pretože má údajne zdravotné problémy, ktoré ničím nepreukázala. Žije so svojim partnerom O. D.K., R.. XX.XX.XXXX v trojizbovom byte na sídlisku Poštárka v Bardejove. V byte okrem nej a jej partnera žije ďalších jedenásť členov domácnosti. Pri pohovore sa vyjadrila, že otec si myslel, že keď bude mať deti v svojej starostlivosti bude dostávať veľa peňazí, a keď zistil že tomu tak nie je, prestali ho maloleté deti zaujímať. Matka si doposiaľ nevytvorila podmienky na to, aby mohla prevziať maloleté deti do svojej starostlivosti. Šetrením sme zistili, že otec maloletých detí sa dlhodobo nezdržiava v mieste trvalého bydliska v Nižnom Tvarožci. Jeho susedia uviedli, že sa odsťahoval do Lenartova, kde momentálne žije. Pohovorom s terénnou sociálnou pracovníčkou bolo zistené, že pán H.Á.k žije striedavo v domácnosti svojej sestry E. D. O. K. D., alebo v domácnosti A. D. O. W. D., ktorí sú rodičmi druhá A. H. a žijú v nájomnom obecnom byte, čo mu vyhovuje, lebo nemusí zabezpečovať vykurovanie domácnosti. Opakovaným šetrením bolo zistené, že pán K. H. sa nezdržiava v mieste trvalého bydliska v Nižnom Tvarožci, ani v obci Lenartov, kde nás príbuzní informovali, že údajne odišiel do Čiech za prácou spolu so svojou sestrou Erikou. Na základe prešetrených skutočností a vykonaných pohovorov navrhol, aby súd zveril maloleté deti C. H., R.. XX.XX.XXXX a K. H., R.. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti E. D., R.. XX.XX.XXXX, bytom Lenartov XXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov. Matka maloletých detí S. H., R.. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou vo výške 30 % zo sumy životného zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov. Otec maloletých detí K. H., R.. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou vo výške 30 % zo sumy životného zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov.

7. Na pojednávaní dňa 21.2.2022 :

1/ stará matka udávala, že deti sú pri nej, ona sa o nich stará. Matka sem tam príde sa pozrieť, ale nestará sa o nich. Deti chodia do školy do Malcova, chodia tam riadne, chce sa o nich ďalej starať.

2/ maloletí uviedli, že chcú ostať pri starej mame, sú spokojní, v škole je tiež dobre.

8. Podľa § 44 Zákona o rodine / zák. č. 36/2005 Z.z., ZR / náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 45 ZR ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej

starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

10. Podľa § 62 ods. 1- 5 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 81 ods. 1 cit. zák. ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

13. S ohľadom na vyššie zistené skutočnosti súd dospel k záveru, že v tomto prípade je nutné zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti H. ich zverením do náhradnej starostlivosti E. D. - ich starej matky. Rodičia vôbec nezabezpečujú starostlivosť o maloletých, otec maloletých opustil a deti ostali bez akejkoľvek starostlivosti dospelé osoby. Matka maloletých detí žije v partnerom na sídlisku Poštárka v Bardejove, má zdravotné problémy a odmieta prevziať maloleté deti do osobnej starostlivosti, pretože nemá na to vytvorené podmienky. Vzhľadom na vek maloletých je potrebné im zabezpečiť adekvátnu starostlivosť, výchovu a zastupovanie a sú na takúto starostlivosť od starej matky momentálne aj odkázané. E. D. už vykonávala náhradnú osobnú starostlivosť o maloletých na požadovanej úrovni v minulosti, riadne zabezpečí ich starostlivosť a výchovu a zastupovanie maloletých a v ich záujme a má na to vytvorené vhodné podmienky, je schopná sa o nich postarať a chce sa o nich starať. Nebol zistený žiaden nedostatok v starostlivosti o maloletých zo strany ich starej matky. Navyše deti samé sa vyjadrili, že chcú ostať so svojou starou matkou, sú tam spokojné.

14. Preto súd zhodne s návrhom kolíznej opatrovníčky, zveril maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky. Stará matka spĺňa všetky zákonné predpoklady pre starostlivosť o maloleté deti. Je nutné maloletým zabezpečiť pokojný a stabilný domov a výchovu, čo podľa názoru súdu ich stará matka zabezpečuje a vytvára.

15. Čo sa týka výšky výživného pre maloletých zo strany ich rodičov, túto súd určil s poukazom na ust. § 62 ods. 3 ZR v minimálnom rozsahu s poukazom na návrh kolízneho opatrovníka a skutočnosť, že u rodičov nebolo zistené, či majú príjem, v akej výške, resp. či disponujú vôbec nejakým majetkom. Deti majú výdavky bežné. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, čo v tomto prípade trvá, keďže sú maloletí a školopovinní. V zmysle ust. § 45 ods. 8 ZR súd určil povinnosť rodičom poukazovať výživné k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov.

16. Súd pri rozhodovaní o osobnej starostlivosti o maloleté dieťa prihliada len na záujem dieťaťa a v tomto prípade je v záujme maloletých, aby boli zverení do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky a to s ohľadom na vyššie zistené skutočnosti.

17. O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Proti tomuto rozsudku nemajú právo podať odvolanie starí rodičia maloletých, matka maloletých a kolízna opatrovníčka, pretože po poučení o možnosti podať opravný prostriedok sa výslovne vzdali práva na odvolanie.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.